

⁴ Гуйван П. Д. Теоретичні питання строків у приватному праві : моногр. / П. Д. Гуйван. – Х. : Право, 2014. – 632 с. – С. 125–130.

⁵ Райгородский М. А. Изобретательское право СССР / М. А. Райгородский ; общ. ред.: И. Б. Новицкий, Е. А. Флейшиц. – М. : Госюриздат, 1949. – 272 с. – С. 147.

⁶ Гаврилов Э. П. Сроки действия авторского права по советскому законодательству / Э. П. Гаврилов // Правоведение. – 1977. – № 1. – С. 29–38. – С. 34.

⁷ Юрченко А. К. Проблемы советского изобретательского права / А. К. Юрченко. – Л. : Из-во Ленинградского ун-та, 1963. – 180 с. – С. 109–110.

⁸ Луць В. В. Строки в цивільних правовідносинах: Конспект лекцій з спецкурсу / В. В. Луць. – Л. : ЛДУ, 1992. – 108 с. – С. 57.

⁹ Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців : моногр. / за ред. В. В. Луця. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. – 256 с. – С. 18–19.

¹⁰ Мирских И. Ю. Коммерческая тайна как вид конфиденциальной информации: трудовая и гражданско-правовая аспекты : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / И. Ю. Мирских. – Пермь, 2005. – 25 с. – С. 12.

¹¹ Юрьева Т. В. Интеллектуальная сфера и предпринимательство. Неприбыльный сектор: (Альтернатива бизнесу и государству) / Т. В. Юрьева. – М. : ИЦ «Анкья», 1994. – 51 с. – С. 5.

Резюме

Гуйван П. Д. Темпоральні аспекти регулювання відносин інтелектуальної власності.

У статті здійснено дослідження реальної сутності строків, що опосередковують тривалість набуття, здійснення та охорони права інтелектуальної власності, проаналізовано порядок обчислення та наслідки спливу даних періодів, визначено їхню відмінність при реалізації майнових та немайнових прав.

Ключові слова: безстроковість немайнових прав, строк набуття права, дострокове припинення права.

Резюме

Гуйван П. Д. Темпоральные аспекты регулирования отношений интеллектуальной собственности.

В статье исследована реальная сущность сроков, опосредующих продолжительность приобретения, осуществления и охраны прав интеллектуальной собственности, проанализированы порядок исчисления и последствия истечения данных периодов, определены их отличие при реализации имущественных и неимущественных прав.

Ключевые слова: бессрочность неимущественных прав, срок приобретения права, досрочное прекращение права.

Summary

Guyvan P. Temporal aspects of the regulation of intellectual property.

The article analyzes the reality of the deadlines for mediating the duration of the acquisition, implementation and protection of intellectual property rights, and analyzed the procedure for calculating the effects of the expiration of these periods are defined by their difference in the implementation of economic and moral rights.

Key words: perpetual moral rights, qualifying period, early termination rights.

УДК 347.77

О. Р. ШИШКА

Олександр Романович Шишка, кандидат юридичних наук, доцент, доцент Харківського національного університету внутрішніх справ

ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ПРЕДМЕТІ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

Проблема предмета цивільного права зумовлена широтою врегульованих ним правовідносин та способом (методом) впливу на їх учасників. Окреме місце у ньому, з огляду на доктрину цивільного права, посідають відносини у сфері інтелектуальної власності як у їх статичній (Книга четверта ЦК України), так і у їх динамічній (Книга п'ята ЦК України). Додає складності те, що: інтелектуальна власність врегульована й охороняється приватним та публічним правом, як забезпечення інтересу держави та суспільства; законодавець закрив у ст. 1 ЦК України моністичний підхід до правової моделі усіх цивільних правовідносин, а сама правова модель є одним із критеріїв визначення відносин, що регулюються цивільним законодавством; упущено організаційні відносини, а саме внутрішньокоординаційного, делегувального та іншого спрямування, які у сфері інтелектуальної власності посідають значне місце, особливо при співавторстві.

Непорозуміння і відсутність чіткого предметного підходу до відносин інтелектуальної власності спричинено: міжнародним законодавством як частиною міжнародного приватного права; міжгалузевим підходом

до врегулювання відносин, які виникають внаслідок створення, використання та охорони прав на результати творчої, інтелектуальної та подібної їм діяльності; намаганням підмінити право у цій сфері технічною чи технологічною доцільністю; пропріетарним підходом до регулювання цих відносин; небажанням бачити очевидне – визначення предмета цивільного права потребує уточнення.

Можна погодитися з тим, що цим питанням переймалися вітчизняні і зарубіжні вчені: С. В. Бурлаков, В. А. Дозорцев, В. І. Жуков, О. К. Маковський, О. А. Підпригора, О. П. Орлюк, О. І. Харитонova, Р. Б. Шишка та інші. Попри цікаві їх напрацювання, висновки та пропозиції, окремі аспекти її прояву упущено, зокрема узагальнююче поняття категорії «відносини інтелектуальної власності», загальний та диференційований підхід до них, засмічування невластивими елементами, підміна категоріального апарату і, нарешті, – визначення місця та ролі організаційних відносин у сфері інтелектуальної власності як приватноправових за своєю природою. Типовою помилкою є намагання представити відносини інтелектуальної власності за підгалузевою ознакою як самостійний напрям регулювання цивільним правом без суттєвих на те пояснень, хоча у них все-таки проглядаються немайнові, майнові та організаційні відносини.

Метою статті є встановлення недоліків сучасного узагальненого підходу до відносин інтелектуальної власності, вичленення їх складових і з'ясування місця та ролі в їх урегулюванні. Об'єктом є категорії «предмет цивільного права» та «права інтелектуальної власності» як його підгалузі, а предметом – норми позитивного законодавства, практика їх застосування, наукова доктрина.

Формально ч. 2 ст. 418 ЦК України¹ закріпила право інтелектуальної власності як особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності, зміст яких щодо певних об'єктів права інтелектуальної власності визначається ЦК України та іншим законом. Тут виникає декілька питань.

Перше із них полягає у тому, чи належать відносини, що виникають з приводу результатів інтелектуальної творчої діяльності, до предмета цивільного права. Проблема полягає у тому, що критерієм приналежності певних відносин до предмета цивільного права є їх правова модель, навіть за умови, що такі відносини засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників, а також відповідають іншим критеріям, що визначені ЦК України. Зокрема, у контексті положення ч. 1 ст. 1 ЦК України це відображено у наступному: особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини). Таке положення передбачає, що цивільним законодавством врегульовані особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), а останні і є предметом цивільного права. Внаслідок регулювання відносин виникають правовідносини між його учасниками. З огляду на підхід законодавця такими правовідносинами є особисті немайнові та майнові правовідносини (цивільні правовідносини), які за своєю внутрішньою будовою (об'єкт та зміст) повинні мати однорідний (чистий) характер. Тобто, особисте немайнове правовідношення передбачає, що його об'єктом є ті блага, які мають у собі немайнові властивості. Права та обов'язки за таких обставин теж мають немайновий характер, позаяк слідує за його об'єктом та тісно пов'язанні з ним. Це стосується й майнових правовідносин, оскільки їх об'єктом є блага, які містять у собі майнові властивості, а змістом є лише ті права та обов'язки, які мають майновий характер. Відповідно, у цьому і проявляється однорідність правової моделі цих правовідносин. А це вказує на те, що інші відносини, які регулюються чинним законодавством та мають правову модель, відміну від легально закріпленої в ч. 1 ст. 1 ЦК України, не можуть визнаватися цивільними. Утім, змішані за своїм змістом правовідносини, в межах законодавчого підходу, чомусь випали з предмета цивільного права, до яких відносять, з огляду на ч. 2 ст. 418 ЦК України, відносини, що виникають з приводу результатів інтелектуальної творчої діяльності. Безумовно, в цьому сенсі акти цивільного законодавства потребують певної їх ревізії, але на даний час ми маємо те, що маємо.

У межах питання правової моделі це положення не обмежується лише вищевказаним. Тут виникає й інше запитання: як тлумачити положення ч. 1 ст. 1 ЦК України в частині «... особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини) ...»?

В одному випадку таке положення можна розуміти так, що предмет цивільного права становлять дві групи однорідних (чистих) за своїм характером відносин: особисті немайнові відносини; майнові відносини. Тут цивільні відносини є родовим поняттям, а особисті немайнові та майнові відносини – видовими. Такий підхід підтримується більшістю вчених у науці цивільного права. Але за таких обставин відносини, які мають ознаки немайнових та майнових, як змішаних, не охоплюються таким підходом. Єдине, про які відносини може йтися, це відносини з приводу результатів інтелектуальної творчої діяльності, в межах вищевказаного сприйняття ч. 1 ст. 1 ЦК України, то це ті, які за ч. 2 ст. 418 ЦК України передбачають, що зміст правовідносин інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності або майнові права інтелектуальної власності. У першому випадку змістом правовідносин інтелектуальної власності є особисті немайнові права та обов'язки інтелектуальної власності, у другому – майнові права та обов'язки інтелектуальної власності. А це вказує на чистий (однорідний) за своїм змістом характер таких правовідносин. Але тоді відносини інтелектуальної власності мають дещо відірваний характер. Бо є ті відносини інтелектуальної власності, які є предметом цивільного права, а є ті, які, відповідно, не є.

В іншому – предмет цивільного права становлять не дві групи однорідних (чистих) за своїм характером відносин (особисті немайнові відносини; майнові відносини), а цивільні відносини. При цьому цивільні відносини є цілим, а особисті немайнові та майнові відносини є частинами одного, цілого. Тобто, цивільні відносини складаються із двох однорідних (чистих) за змістом, але неоднорідних за своїм характером

відносин, а категорія «цивільні відносини» – це більш умовна назва, ніж реальна та лише позначає певний «союз» відносин, існування яких неможливо один без одного. Правова модель правовідносин за таких обставин має біцефальний характер. За таким підходом теж з'являється багато запитань: чи можна у правовідносин, що виникають з приводу результатів інтелектуальної творчої діяльності, виявити біцефальну модель правовідносин? Мабуть, ні, оскільки з огляду на підхід законодавця такі правовідносини мають змішану модель, як одне правовідношення, а не два правовідношення, які між собою мають пов'язаний та нерозривний характер.

Проте як би не сприймалась науковцями, практиками та іншими особами ч. 1 ст. 1 ЦК України, вона все одно зводиться до одного (єдиного), до того, що всі цивільні правовідносини є ті, які або мають однорідну правову модель, або біцефальну. У цьому проявляється моністичний підхід законодавця до правової моделі усіх цивільних правовідносин, а сама правова модель є одним із критеріїв визначення відносин, що регулюються цивільним законодавством. Відповідно, як бачимо, існує нагальна потреба до корегування ч. 1 ст. 1 ЦК України.

Виникає ще одне питання, а саме: співвідношення ч. 2 ст. 418 ЦК України зі ст. 1 ЦК України, де методом цивільного права визначаються лише відносини, а у ст. 418 замість правовідносин інтелектуальної власності законодавець чомусь позначив їх правом, зокрема правом інтелектуальної власності. Проте тут допущена «кричуща» некоректність: право як систему норм ... не можна зводити до його предмета, а зміст правовідносин – йменувати самим правом. Ці права є суб'єктивними правами інтелектуальної власності і розкриваються у приватному праві через правовідносини. До того в інтелектуальній власності не можна орієнтуватися на визначальність немайнових прав, які не комерціалізуються, чи в них досить непевно проведено економічне підґрунтя; квінтесенція чи основне в інтелектуальній власності – майнові права та їх комерціалізація; проігноровані організаційні та процедурні відносини, які залишилися без інтегруючої складової.

Ці та інші вади призвели до змішування і навіть «протаскування» у цивільне законодавство адміністративно-правових за сутністю відносин (п. 2 ч. 2 ст. 432 ЦК України), процесуальних запобіжних заходів (пп. 1, 3 та 4 ч. 2 ст. 432 ЦК України). Проігноровано і методи цивільно-правового регулювання як один із критеріїв уточнення його предмета як традиційного для поділу галузей права. Не враховано інституційний підхід і зокрема те, що особисті немайнові права у виконавському праві (виконавська майстерність) проявляють себе як власне майнові права. Їх зближує рівність чи рівновеликі можливості учасників цивільного обороту і те, що ці суб'єктивні права мають у своєму змісті економічне і духовне привласнення майнових прав на результати інтелектуальної власності.

Наведене – лише частина спору про предмет права інтелектуальної власності: 1) самі його об'єкти; 2) майнові та особисті немайнові права на них; 3) інші – як перше, так і друге. Якщо діяти методом виключення, то очевидно, що з огляду на абсолютність суб'єктивних прав у цій сфері, монополію на об'єкти та інформацію про них, за винятком тієї, що стосується національних інтересів, не можна гальмувати прогрес суспільства та програмувати його деградацію. З цим людство уже зустрічалося і від цього рішуче відмовилося. Повертатися до монополії на знання та інформацію було б згубно для науки, культури, мистецтва і відтворення людини.

Крім цього, є нагальна проблема визначитись у природі організаційних відносин, які виникають при кваліфікації об'єктів патентного права. З одного боку, така кваліфікація вчиняється від імені держави, а відносини побудовані на засадах влади і підпорядкування, тобто як адміністративно-правові. З другого боку, це вчиняється державним підприємством, яке є юридичною особою, що має діяти на засадах свободи, його дії є організаційними та приватними, але з публічними наслідками через порядок визнання об'єкта охороноспроможним та надання йому правової охорони.

Свого часу І. Е. Маміофа вважав, що експертиза є не адміністративним процесом, а процедурною стадією здійснення суб'єктивного цивільного права творця на визнання його науково-технічного досягнення, а норми, які регламентують її проведення, є процедурними, що зустрічаються в інших галузях права. Вони належать не до адміністративного права, а до тієї галузі, матеріальні норми якої обслуговуються даними процедурними нормами². Проте організаційні процедурні норми при експертизі – один із проявів організаційних відносин взагалі та як предмета цивільного права зокрема.

Якщо визнати безспірним те, що цивілістика повинна охоплювати і право інтелектуальної власності, то очевидним є й те, що без організаційних відносин здійснення традиційних для цивілістики суб'єктивних прав та виконання обов'язків неможливе, особливо, де йдеться про інтелектуальну діяльність і потребу координації зусиль осіб та органів: перші погано піддаються владі підпорядкування, а другі не можуть проявляти свободу у своїй діяльності. Цивілістика зусиллями О. О. Красавчикова та інших визнає організаційні відносини складовою предмета цивільного права. Він визначив їх як побудовані на засадах координації або субординації соціальні зв'язки, що спрямовані на упорядкування (нормалізацію) інших суспільних відносин, дії їх учасників або на формування соціальних утворень і, зокрема: організаційно-зумовлюючі відносини, в результаті яких у подальшому виникають (зав'язуються) інші відносини; організаційно-делегуючі з наділення інших осіб певними повноваженнями для здійснення прав інших осіб (вибори делегатів, передання делегуючих повноважень в корпоративних структурах); організаційно-контрольні, на підставі яких здійснюється контроль однієї особи іншою (архітектурний нагляд, нагляд замовника чи уповноваженої ним особи у дого-

ворі будівельного підряду); організаційно-інформаційні, за якими сторони обмінюються певного роду інформацією (договір про співпрацю)³.

Організаційні правовідносини залежно від мети, функцій та завдань цивільного права, в Україні Є. О. Харитонов та О. І. Харитонова. Так, вони виділили: а) регулятивні («правовідновлюючі»); б) організаційні; в) охоронні. У подальшому організаційні відносини на основі концепції конкретизації цивільних правовідносин поділили за підгалузевим критерієм, зокрема організаційні відносини у сфері авторського права, організаційні відносини сімейні (планування сім'ї) тощо. Тут же вони виділяють правовідносини активного типу, які проявляються у здійсненні позитивних активних дій та пасивного типу, що полягають в утриманні від вчинення певних дій⁴. Якщо йти далі, то можна виділити і організаційні відносини у сфері інтелектуальної власності взагалі, де відносини у сфері авторського права – лише їх інституційний прояв.

Професор Р. А. Майданік слушно зауважив: «під організаційними цивільними відносинами розуміють суспільні відносини, які виникають між юридично рівними і майново самостійними учасниками, що володіють автономією волі, зміст яких становлять дії немайнового характеру, спрямовані на виникнення та упорядкування майнових або особистих немайнових відносин», але їх визначення ... «... ускладнюється їх видовою різноманітністю і широтою сфери дії». Він виділив чотири ознаки цивільних організаційних відносин, які кваліфікують ці правовідносини: 1) організаційні відносини складаються з дій організаційних, спрямованих на упорядкування організованих відносин; 2) об'єктом цих відносин є упорядкованість дій учасників організованих відносин, яка дістала в літературі назву юридичної процедури; 3) організаційні відносини вирізняються наявністю особливої мети, яка полягає у спеціальній спрямованості на процес упорядкування таких відносин; 4) зміст цивільно-правових організаційних відносин становлять суб'єктивне організаційне право та суб'єктивний організаційний обов'язок⁵.

Для визначення правової сутності організаційних відносин слід довести відповідність цих відносин предмету і методу цивільного права. Априорі, на ці відносини поширюються загальні положення цивільного права про метод цивільно-правового регулювання. З огляду на це, поряд з організаційними відносинами публічними як об'єктивними для державного впливу, існують відносини організаційні приватні та залежні від права чи інтересу учасників цивільних відносин.

Приватноправові організаційні відносини виникають між юридично рівними їх учасниками. Публічно-правові організаційні відносини існують в умовах юридичної нерівності учасників, один з яких здійснює компетенцію, а інший несе публічний обов'язок (наприклад, процедурні відносини з державної реєстрації речового права на нерухоме майно). При цьому процедурний характер організаційних відносин обумовлює особливості їх зв'язку з неорганізаційними відносинами та місце в системі цивільних правовідносин: як самостійних чи як обслуговуючих немайнових та майнових відносин.

З урахуванням наведеного можна стверджувати, що предметом права інтелектуальної власності є не тільки відносини, які мають ознаки особистих немайнових та майнових, а й організаційні відносини. Вони забезпечуються методом впливу на учасників цих відносин не влади та підпорядкування, а методом координації. Не бачити їх – означає збіднити саме цивільне право, що актуально у зв'язку із виділенням нової наукової спеціалізації 12.00.13, яка видається дещо штучною: становить частину інших наукових спеціальностей, про що красномовно свідчать теми захищених та заявлених дисертацій після її введення. Тут слід виходити із того, що право інтелектуальної власності вибудоване як підгалузь цивільного права і його предмет та методи є для нього притаманними. І лише те, що цивільному праву притаманні не один прийом і спосіб пізнання, а їх система, надає можливість вибудувати специфіку та місце організаційних відносин: а) як самостійних – при спільному створенні його об'єктів, зокрема відносини між керівниками проектів та співвиконавцями; б) як підпорядковані здійсненню інших суб'єктивних прав (розкрутка творчої особистості, зокрема виконавця через продюсерство, комерціалізація майнових прав, побудова тактики охорони прав на об'єкти та захисту в разі їх порушення).

У компаративістичному аспекті зауважимо, що в міжнародних актах та актах окремих зарубіжних країн (США, Португалії та інших) не витримано чистоту предметного підходу, внаслідок чого норми і навіть інститути права інтелектуальної власності переплелися, зокрема з адміністративним, податковим, цивільним, кримінальним правом. У результаті предмет права інтелектуальної власності надто розширився і певним чином втратив галузеву чистоту. До того, при адміністративному порушенні чи навіть злочині завдається збиток чи виникає підстава для компенсації втраченого благоволодільцем. Такі справи за принципом економії процесуальних засобів та часу слід розглядати в одному провадженні. Тож можна припустити, що саме тому метод правового регулювання не відіграє в праві інтелектуальної власності цих країн важливої ролі, не є самообмежуючим, як у національному законодавстві. Більшість зарубіжних науковців тим не переймаються і сприймають це як належне.

Предмет правового регулювання має розглядатись спільно із методом, а не окремо, як вважають деякі науковці⁶, детермінує форми, засоби та способи галузевої охорони та захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Тут термін «охорона» нами вжито в розумінні врегулювання відносин і встановлення правового порядку у сфері інтелектуальної власності взагалі та окремих його об'єктів зокрема.

Отже, відносини інтелектуальної власності є підгалуззю цивільного права, проте забезпечуються засобами та способами охорони інших галузей права. У змістовному та сутнісному аспекті ці відносини проявляються як цивільні відносини, а тому повинні бути складовою предмета цивільного права та підда-

ватися впливу методами цивільно-правового характеру на юридично значиму поведінку їх учасників. Це стосується і організаційних відносин у сфері інтелектуальної власності як приватноправових за своєю природою. Останні тяжіють чи потребують легального їх визначення та правового закріплення як: а) відносно самостійних відносин; б) тих, які обслуговують немайнові та майнові відносини у сфері інтелектуальної власності. Такий підхід є виправданий з практичної та теоретичної їх складової і може слугувати для уточнення положень окремих норм позитивного права, відмежування публічно-правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності як безпосереднього об'єкта публічного правопорушення від приватноправової охорони, де акцент зроблено не стільки на забезпеченні права на визнання й використання об'єктів цих прав, скільки на їх змісті – майнових та/або особистих немайнових правах, а також організаційних правах.

З огляду на значущі упущення в предметі цивільного права ч. 1 ст. 1 ЦК України повинна моделюватися у такій формі лексико-граматичній структурі речення: «Цивільним законодавством регулюються цивільні відносини, які засновані на ...». Тут навмисно упущені ознаки цивільних відносин, оскільки для цього слід проводити окреме дослідження щодо виявлення ознак, якими володіють усі цивільні відносини, що становитимуть предмет цивільного права. Єдине, що не виникає заперечень, що ці відносини (цивільні відносини) завжди виникають між рівними учасниками цивільних відносин. Абстрактне формулювання речення зумовлено різною природою приватних відносин та підходами до їх регулювання. Наприклад, може виникнути питання, як представити змішану модель правовідношення при її закріпленні у нормі права. Зокрема, це стосується правовідносин інтелектуальної власності, які на доктринальному рівні ще потребують встановлення щодо їх правової моделі. Майново-немайнові чи немайново-майнові? Та чи можуть такі слова бути нормативно вживаними? При цьому моделі цивільних правовідносин можуть мати різний характер: однорідний, змішаний, біцефальний, біполярний та інший. Проте це не повинно бути критерієм визначення предмета цивільного права. У цьому сенсі формулювання предмета цивільного права щодо відносин пропонується проводити більш абстрактно, а диференціація має здійснюватися, виходячи із суті відносин, які виникають між його учасниками.

¹ Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40–44. – Ст. 356.

² Изобретательское право : учеб. / Н. Б. Ловягин, И. Э. Мамюфа, Н. В. Миронов, А. А. Судаков и др. ; отв. ред.: Н. В. Миронов. – М. : Юрид. лит., 1986. – 224 с. – С. 30–31.

³ Красавчиков О. А. Гражданские организационно-правовые отношения / О. А. Красавчиков // Антология уральской цивилистики. 1925–1989 : сб. статей. – М. : Статут. 2001. – С. 163–165.

⁴ Харитонов С. О. Цивільні правовідносини : моногр. / С. О. Харитонов, О. І. Харитонova. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Одеса : Фенікс. 2011. – С. 71.

⁵ Майданик Р. А. Цивільне право. Загальна частина : підруч. / Р. А. Майданик. – К. : Алерта, 2012. – Т. 1 : Вступ у цивільне право. – 471 с. – С. 9.

⁶ Бурлаков С. Ю. Правове регулювання відносин інтелектуальної власності (предмет і метод) / С. Ю. Бурлаков // Форум права. – 2013. – № 3. – С. 66 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_3_13.pdf ; Бурлаков С. Ю. Предмет і метод правового регулювання відносин інтелектуальної власності / С. Ю. Бурлаков // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1077. – Вип. 15. – С. 87. – (Серія «Право») : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VKhIPR_2013_1077_15_22.pdf

Резюме

Шишка О. Р. Відносини у сфері інтелектуальної власності в предметі цивільного права.

У статті йдеться про відносини інтелектуальної власності як складової предмета цивільно-правового регулювання. Вказується, що термін «відносини інтелектуальної власності» є узагальнюючою категорією, який включає до себе: немайнові відносини, майнові відносини та організаційні. Звертається увага на міжгалузевий вплив на ці відносини і стримуючий фактор у їх сфері цивільно-правового впливу – метод правового регулювання. Обґрунтовано потребу легального визначення організаційних відносин: а) як відносно самостійних; б) таких, що обслуговують відносини у сфері інтелектуальної власності, змістом яких є майнові та/або особисті немайнові права та обов'язки.

Ключові слова: право інтелектуальної власності, цивільне право, предмет права, метод права.

Резюме

Шишка А. Р. Отношения в сфере интеллектуальной собственности в предмете гражданского права.

В статье речь идет об отношениях интеллектуальной собственности как составляющей предмета гражданско-правового регулирования. Указывается, что понятие «отношения интеллектуальной собственности» является обобщающим, которое включает в себя: неимущественные отношения, имущественные отношения и организационные. Обращается внимание на межотраслевое влияние на эти отношения и сдерживающий фактор в их сфере гражданско-правового воздействия – метод правового регулирования. Обоснована необходимость легального определения организационных отношений: а) как относительно самостоятельных; б) таких, что обслуживают отношения в сфере интеллектуальной собственности, содержанием которых являются имущественные и/или личные неимущественные права и обязанности.

Ключевые слова: право интеллектуальной собственности, гражданское право, предмет права, метод права.

Summary

Shishka O. Relations in the sphere of intellectual property in the subject-matter of civil law.

The article deals with the relations of intellectual property as a part of civil-law regulation and states that the term «relations of intellectual property» is generalizing, which splits into its components: property relations, non-property relations and organizational relations. Attention is paid to inter-branch gravity of these relations and a factor, that deter them in the field of civil-law influence, that is, the method of legal regulation. The need for the legal definition of organizational relations is grounded: a) as relatively independent; b) as those that serve non-property and property relations in the field of intellectual property.

Key words: intellectual property law, civil law, subject of law, method of law.